



**MINISTER ROLNICTWA**

**I ROZWOJU WSI**

ŻWpp/ek-883-34 /2013 (2909)

*A. K. Bachowski*  
**SEKRET**  
Biura Prac Senackich  
Wpłynęło dn. *19.08.2013*  
nr. *4286*...podpis. *Mour*

Warszawa, 2013-08-14

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. *14.08.13*

nr. *3933*...podpis. *Severka*

**Pan**  
**Bogdan Borusewicz**  
**Marszałek Senatu**

*Szanowny Panie Marszałku.*

W nawiązaniu do oświadczenia senatora p. Przemysława Błaszczyka złożonego podczas 37 posiedzenia Senatu RP w dniu 12 lipca 2013 r. i przesłanego przy piśmie BPS/043-37-1557-MRRW/13 z dnia 19 lipca 2013 r., uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010 r., Nr 136, poz. 914) Główny Inspektor Sanitarny jest organem właściwym do wykonywania czynności dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do wykorzystania jako żywność w zakresie określonym w rozporządzeniu nr 1829/2003, 1830/2003 oraz 1946/2003.

Uprzejmie informuję p. Senatora, że zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w *sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy*, pasze genetycznie zmodyfikowane nie mogą być wprowadzane do obrotu, przetwarzane lub stosowane w żywieniu zwierząt, o ile nie zostało wydane stosowne zezwolenie Komisji Europejskiej. Warunkiem uzyskania takiego zezwolenia jest przeprowadzenia całego szeregu badań potwierdzających bezpieczeństwo takich produktów oraz inne uwarunkowania określające m. in. metody pobierania próbek, wykrywania, monitorowania itd. W związku z powyższym pasze genetycznie zmodyfikowane wprowadzane do obrotu, które uzyskały zezwolenie i są wpisane do unijnego rejestru

genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy prowadzonego przez Komisję Europejską nie stanowią niebezpieczeństwa dla zdrowia zwierząt, ludzi i środowiska.

W związku z obawami co do stosowania GMO w żywieniu zwierząt uchwałą Rady Ministrów Nr 306/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. wprowadzono aneks do programu wieloletniego pt.: "Biologiczne, środowiskowe i technologiczne uwarunkowania rozwoju produkcji zwierzęcej", na podstawie którego w Instytucie Zootechniki – PIB w Krakowie, przy współudziale Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - PIB w Puławach prowadzone były badania naukowe pt.: „*Wpływ pasz GMO na produktywność i zdrowotność zwierząt, transfer transgenicznego DNA w przewodzie pokarmowym oraz jego retencję w tkankach i produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego*”.

Przeprowadzana analiza w przypadku stosowania GMO w żywieniu zwierząt dotyczyła m.in. modyfikacji składu roślin, składu jakościowego i ilościowego aminokwasów związanych z produkcją białek. Ocenie poddano skład roślin konwencjonalnych i zmodyfikowanych. Porównywano zawartości: białek, tłuszczów, węglowodanów, popiołu, wilgotności, składu aminokwasowego białek, inhibitorów trypsyny z punktu żywienia zwierząt i ludzi. Badania zawartości tych elementów w kukurydzy i soi genetycznie zmodyfikowanych nie wykazały w żadnym z badań różnic w analizie jakościowej w stosunku do roślin konwencjonalnych. Tak więc w badaniach potwierdzono „równowagę składnikową produktów nie zmodyfikowanych jak i zmodyfikowanych genetycznie.

Podstawowym elementem badania było doświadczalne karmienie zwierząt paszą zawierającą GMO i określenie wpływu takiej paszy na zwierzęta. W przeprowadzanych badaniach nie uzyskano wyników wskazujących na obecność w tkankach i komórkach zwierząt transgenów z roślin zmodyfikowanych.

Jednocześnie informuję, że raport końcowy z tego badania jest ogólnodostępny i zamieszczony na stronie internetowej Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego pod adresem:

[http://www.izoo.krakow.pl/zalaczniki/wazne\\_informacje/Wplyw\\_pasz\\_GMO\\_na\\_produkcyjnosc\\_i\\_zdrowotnosc\\_zwierzat.pdf](http://www.izoo.krakow.pl/zalaczniki/wazne_informacje/Wplyw_pasz_GMO_na_produkcyjnosc_i_zdrowotnosc_zwierzat.pdf)

Badania naukowe potwierdzają tezę zawartą w oświadczeniu Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) – „*EFSA statement on the fate of recombinant DNA or proteins in meat, milk and eggs from animals fed with GM feed.*” , opublikowanym w 2007 r. w którym wykluczono przenikanie transgenicznego DNA do krwi i produktów pochodzenia zwierzęcego.

Jednocześnie, w ślad za pismem Głównego Inspektoratu Sanitarnego, uprzejmie informuję, że wprowadzanie do obrotu oraz znakowanie żywności genetycznie zmodyfikowanej jest uregulowane przepisami następujących rozporządzeń.:

- 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, oraz

- 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie możliwości śledzenia i znakowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów genetycznie zmodyfikowanych i zmieniające dyrektywę 2001/18/WE.

Żywność genetycznie zmodyfikowana, objęta ww. wymaganiami ustawodawstwa unijnego to, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 rozporządzenia 1829/2003, żywność zawierająca lub składająca się z GMO (np. chleb z ziarnami soi GM, wafle wyprodukowane z udziałem mąki kukurydzianej wytworzonej z kukurydzy GM, wędliny z dodatkiem białka sojowego wyprodukowanego z soi GM) lub wyprodukowana z GMO ale go nie zawierająca (np. olej sojowy wyprodukowany z soi GM lub cukier z buraka GM).

Należy podkreślić, że na poziomie Unii Europejskiej, w tym Polski, nie istnieją przepisy, które regulowałyby zasady znakowania produktów pochodzenia zwierzęcego informacją, że w trakcie chowu zwierząt stosowano bądź nie stosowano pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz genetycznie zmodyfikowanych produktów leczniczych.

Zgodnie z powyższym produkty uzyskane ze zwierząt żywionych paszami genetycznie zmodyfikowanymi nie podlegają ani wymaganiom zatwierdzenia, ani etykietowania określonym w ww. rozporządzeniu unijnym (motyw 16 preambuły do rozporządzenia 1829/2003).

W świetle powyższego dotychczas nie zostały uregulowane kwestie znakowania żywności pochodzenia zwierzęcego informacjami takimi jak „bez GMO”, „non GMO”, „GMO- free”, „wyprodukowano z (nazwa składnika) non-GMO” i każdym innym określeniem, które może mieć taki sam sens dla konsumenta.

Rozporządzenia 1830/2003 i 1829/2003 obejmują swym zakresem również kwestie znakowania, etykietowania i możliwości śledzenia pasz genetycznie zmodyfikowanych w Unii Europejskiej i Polsce.

Zgodnie z art. 25 rozporządzenia (WE) 1829/2003, GMO do użytku paszowego, pasze zawierające lub składające się z GMO i pasze wyprodukowane z GMO podlegają szczególnym wymaganiom etykietowania. Żadna osoba nie może wprowadzać do obrotu w/w paszy, o ile na załączonym dokumencie lub w miarę potrzeb, na opakowaniu, pojemniku lub

na załączonej do niego etykiecie, w sposób wyraźnie widoczny, czytelny i nieusuwalny, nie zostaną podane wskazane dane szczegółowe.

Na etykiecie pasz GMO podaje się wszelkie jej właściwości (skład, właściwości odżywcze, zamierzone użycie, skutki dla zdrowia określonych gatunków lub kategorii zwierząt), odbiegające od właściwości jej tradycyjnego odpowiednika.

Zgodnie z rozporządzeniem 1829/2003/WE obowiązek etykietowania nie dotyczy paszy zawierającej materiał, który zawiera, składa się lub jest wyprodukowany z GMO w części nie większej niż 0,9% paszy i każdej paszy, z której się składa, z zastrzeżeniem, że jego występowanie jest przypadkowe lub nieuniknione technicznie.

Przepisami rozporządzenia 1830/2003 wprowadzono obowiązek przekazywania na każdym etapie dystrybucji pasz GMO informacji o tym, że produkty te są genetycznie zmodyfikowane.

Przepisy rozporządzenia umożliwiają pełny monitoring GMO na wszystkich etapach wprowadzania do obrotu w łańcuchu produkcji i dystrybucji jak również konieczność właściwego oznakowania pasz GMO (weryfikowanego także w ramach urzędowej kontroli), co zapewnia podmiotom działającym na rynku pasz możliwość świadomego wyboru między paszami GM, a ich konwencjonalnym odpowiednikiem.

Natomiast zamieszczanie informacji o braku obecności GMO w paszach nie jest wymagane przepisami tych ww. rozporządzeń, jak również nie ma przesłanek naukowych do prowadzenia takiego postępowania.

Odnosząc się do treści reklam uprzejmie informuję, że ogólne zasady dotyczące znakowania środków spożywczych określone zostały w ustawie *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* z dnia 25 sierpnia 2006 r. które określają, że oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd w szczególności poprzez sugerowanie, że środek spożywczy posiada szczególne właściwości (jeżeli wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie właściwości) oraz, że oznakowanie środka spożywczego musi być zrozumiałe dla konsumenta.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że wyrażenie opinii w zakresie zasadności lub obiektywizmu treści reklam nie należy do kompetencji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Niemniej jednak informacja zamieszczona na opakowaniu produktu „wolne od GMO”, może wykazywać znamiona reklamy porównawczej, jednakże w tym zakresie adekwatnym aktem prawnym jest ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. *o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji* (Dz. U. z 2003 Nr 153 poz. 1503 j. t.), w szczególności art. 16 tej ustawy.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w piśmie cytowanym na wstępie Główny Inspektorat Sanitarny przekazał stanowisko, iż w świetle obowiązujących przepisów, produkty pochodzące ze zwierząt skarmianych paszami GM nie powinny być zaliczane do żywności genetycznie zmodyfikowanej.

*Z poważaniem*

*Tadeusz Nalewajko*  
Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajko